

Slovenski Gospodar.

List ljudstvu v poduk in zabavo.

Izhaja vsak četrtek in velja s poštnino vred in v Mariboru s pošiljanjem na dom za celo leto 2 gld. 50 kr., za pol leta 1 gld. 30 kr., za četrt leta 65 kr. — Naročnina se pošilja upravnštvu v tiskarni sv. Cirila, koroške ulice št. 5. — Deležniki tiskovnega društva dobivajo list brez posebne naročnine.

Posamezni listi dobé se v tiskarni in pri g. Novak-u na velikem trgu po 5 kr. Rokopisi se ne vračajo, neplačani listi se ne sprejemajo. Za oznanila se plačuje od navadne vrstice, če se natisne enkrat, po 3 kr., dvakrat 12 kr., trikrat 16 kr.

Punt v državnem zboru.

Prva bitka.

Po dolgotrajnih razgovorih se je vendar posrečilo oni ponedeljek zvečer, da se je vladni predlog o podpori ponesrečencem po povodnji vsprejel; vsa podpora znaša devet milijonov. Ob polnoči je potem naznanil predsednik Abrahamovič, da se ima kot prva točka na dnevni red prihodnje seje postavili razgovor o začasni pogodbi z Ogersko. Nemška manjšina državnega zbora pa hoče na vsaki način zabraniti vsako pogodbo z Ogersko; kakor je sama izjavila, le zategadelj, da prisili zdajšnjo vlado, naj odstopi. Vlada je liberalnim Nemcem trn v peti, ker je nekoliko bolj pravična Slovanom, kakor so bile prejšnje vlade. Mi Slovenci smo sicer pač bore malo pravic vsprejeli od zdajšnje vlade! V silnem hrupu se je pa po večini glasov vendar vsprejel predlog predsednikov, da se ima v sredo, dne 24. novembra v zbornici razpravljati o pogodbi. Mnogoteri nemški poslanci, med njimi tudi koroški dr. Steinwender, so pa zažugali, da hočejo vse svoje moči zastaviti, da zabranijo pravilno sklepanje o tej pogodbi.

Ko se je torej imela začeti v sredo, dne 24. nov. ta obravnava, so potratili kake tri ure časa s tem, da se je imel popravljati zapisnik zadnje seje; predložili so potem kakšnih 80 prošenj ter nameravali, da se o vsaki posebej glasuje po imenih, je-li se ponatisne v zapisnik ali ne. Tu pa ustane češki poslanec dr. Dyk, ter predlaga, naj zbornica sklene, da se vse te prošnje ponatisnejo v zapisniku. A s tem predlogom je dregnil v sršenovo gnezdo; zakaj, če se ta predlog vsprejme, potem ne morejo levičarji več časa tratiti s praznim glasovanjem in obravnava se kar lahko začne. Proti temu predlogu so se upirali na najhujši in na najnepoštenjši način. Kar se je zdaj v zbornici godilo, to je pač nemogoče popisati.

Ker je poprejšni teden bil mir v zbornici, smo mislili, zdaj bo že šlo; nemčurji se bodo vendarle udali. Ali zmotili smo se; ta tihota je bila tihota pred grozno burjo. Siloviti Schönerer je letel pred predsednika ter zgrabil za njegov zvonec in kričal: »Zdaj imam jaz besedo!« Za njim je šepal pred predsednika Wolf in drugi nemški poslanci, da strahujejo predsednika. A tudi Slovani niso več gledali mirno. Poljski kmet Potoček zgrabi Schönererja ter mu izmakne predsednikov zvonček. Med tem prihrumi cela truma poslancev pred predsednikovo mizo ter začnejo suvati drug drugega. Nemskoliberalni profesor na nemškem praškem vseučilišču dr. Pferše izvleče nož iz žepa in začne z njim mahati okrog sebe. Tu ga prime močna roka Šukljeja ter zabrani, da ni Pferše razmesaril katerega izmed naših. Korošec Lemiš mu pa iztrga nož ter ga vrže tako, da nož med padcem na tla zadene ob krščanskega

socijalista dr. Gessmana ter ga rani na prstu. Schönerer zdaj vzdigne teški stol, na katerem sedi ministerski predsednik, ter ga skuša zapoditi med naše poslance. To sta zabranila nemška katoliška poslanca Hagenhofer in Muhr. V grozni, nepopisljivi razburjenosti sklene predsednik sejo ter naroči, naj pridejo vsi tisti poslanci, ki so videli silovitosti, katere so počenjali Schönerer, Wolf, Pferše in drugi nemški liberalci, k njemu v pisarno. V pisarni se je sestavljal zapisnik o tej grozni vojski; govori se, da se bo vložila tožba zoper največje siloviteže in suroveže. Slovani so se lepo obnašali; vse, kar se je godilo, je le maslo nemške brezverske kulture.

Falkenhaynov predlog.

Vsako lahko sprevidi, da večina državnega zbora ni mogla dalje mirna ostati in gledati, kako jo manjšina strahuje in na podlagi dozdašnjega opravnega reda vsako delovanje zadržuje. Po dolgem in natančnem posvetovanju je komisija večine naznanila oni četrtek predpoldne svojim članom sklepe, ki se imajo v popoldanski seji državnega zbora po grofu Falkenhaynu v zbornici predlagati. Ob 1. uri popoldne je bila seja napovedena; vsi poslanci so navzoči, toda predsednika ni. Čakali so ga do poldveh. Ko se v zbornici prikaže, zažene levica proti njemu silen hrup. Mož nekoliko čaka, se li bode polegel ta vrišč. Ko pa levičarji venomer predsednika samole psujejo, spregovori te-le besede: »Seja preneha do tretje ure popoldne«, ter otide.

Ob treh se zberejo skoraj vsi poslanci in zopet se prikaže na svojem mestu predsednik Abrahamovič ter reče: »Gospod grof Falkenhayn ima besedo«. Tu zakriči Schönerer: »Zdaj imam jaz besedo«. Nihče pa ne mara za njegov vrišč, večina poslušaja, kaj bo povedal grof Falkenhayn. To je začel takole: »Dogodki večrajšnje seje nalagajo večini dolžnost, skrbeti za to, da se v zbornici ohrane mir in dostojnost. Zato predlagam, da se vsprejme brez vsakega razgovora tale predlog: Predsednik ima pravico, poslanca, ki se v zbornici nedostojno obnaša, za prihodnje tri seje izključiti iz zbornice. Cela zbornica pa sme poslanca, če se obnaša nedostojno, za 30 dni izključiti. Med tem časom ne dobi plačila in ne sme stopiti v zbornično poslopje. Ako ne bi hotel izključeni poslanec ubogati predsednika in zapustiti prostovoljno zbornice, je vlada naprošena, da pošlje stražo, ki ga bo siloma iz zbornice odpeljala.«

Med tem govorom so prihruli nemško-liberalni poslanci blizu govornika grofa Falkenhayna ter mu uporekali na vso silo in ga skušali motiti v besedah. Ta se pa ni pustil strahovati, temveč mirno končal svoj govor. Hrup je nastal grozen. Videli so pa predsednika, kako je usta odpiral, a razumeti ga niso mogli, kaj govori. Spoznali so le v silnem trušču, da pozivlje poslance, naj ustanejo, če so s predlogom zadovoljni. Ker so pa

vsi poslanci stali, oni izmed manjšine ravno tako, kakor izmed večine, je predsednik izjavil, da je zbornica soglasno vsprejela predlog grofa Falkenhayna. Na to je sejo pretrgal za 10 minut.

Načelniki nemškoliberalnih skupin so se nato napatili za predsednikom v njegovo pisarno ter ga vprašali, ali je res izjavil, da se je ta predlog vsprejel soglasno. Ko to ponavlja ter trdi, da so vsi poslanci ustali, ko je dal o predlogu glasovati, mu vsi glasno ugovarjajo ter otidejo. Čez nekaj časa pride Abrahamovič zopet v zbornico ter spregovori sledeče: »Ker se je od več strani razodela želja, naj za danes seja izostane, hočem tem željam ugoditi ter zaključim sejo. Prihodnja seja bo jutri, v petek, dne 26. novembra ob 11. uri predpoldne«.

Mokraški puntarji.

Kar se je dne 25. nov. sklenilo, se je moralo žalibog dne 26. nov. že izvrševati. Seja je bila napovedana za 11. uro. Ko vstopi predsednik Abrahamovič v zbornico, ga je divja druhal (Schönererjanci, socijalni demokrati, Pommer, Girstmayr in drugi) vsprejela s strašnim psovanjem in truščem. Socijalni demokrati poskačejo preko ministerskih stolov na predsedniško mesto ter preženejo s predsedništva Abrahamoviča in Kramača, dr. Fuchs je ostal na svojem sedežu. Grozni krik in vik se zažene po vsej zbornici in po galerijah.

Čez četrto ura stopita v zbornico dva uniformirana komisarja in velika truma policajev. Ti dobijo ukaz, da razženejo s predsedniškega mesta socijalne demokrate; ker se ti niso hoteli prostovoljno umakniti, so jih zgrabili policaji ter odnesli skozi stranska vrata na ulico. Potem so policaji zasedli ves prostor pred ministerskimi sedeži in pred predsedništvom, da niso mogli rogovileži več blizu.

Abrahamovič pride zopet v zbornico, nov grozen krik in vik. Wolf žvižga na piščalko, Schönerer razbija s polenom po svojem sedežu, Dažinski upije, vsa levica vrišči, da je groza. Med tem se sprazne zgornja galerija, kamor so levičarji nastavili svoje ljudi, ki so z močnim glasom odobravalni vse, kar je levičarska druhal spodaj v zbornici počenjala. Predsednik opominja dvakrat Wolfa, naj neha žvižgati. Ko opominj nič ne pomaga, naznani, da je poslanec Wolf izključen iz zbornice za tri seje. Reditelj dr. Lang se poda k njemu, da mu to naznani in ga opominja, da mora zbornico takoj zapustiti. Wolf je pa med tem zbežal iz svoje klopi v sredo med nemške narodnjake, ki so ga branili. Ko torej opominj nič ne pomaga, pride komisar z nekaterimi vojaki, ki Wolfa primejo in posadijo na cesto.

Vrišč traja dalje, najhujše kriči socijalni demokrat Dažinski. Teга opominja predsednik dvakrat, potem tudi njega zgrabijo vojaki ter ga vlečejo na ulico. Pijani Schönerer razbija še vedno hujše in hujše po svoji klopi; zdaj pridejo policaji po njega, ter ga odpeljejo. Schönererjeva klop je strahovita razbita. Hrušč in ropot se ne preneha; Abrahamoviča ni več nazaj; na predsednikov stol se usede Kramač, ki je kar naenkrat izključil 4 socijalne demokrate in sicer najprej graškega Reselna, potem Cingra, Hybeša in Bernerja in druge, vseh skupaj je izključenih 13 poslancev. Nato je sklenil to strašno sejo.

Kaj bo nasledek vsega tega? Sam Bog zna. V zbornici je nastal v resnici punt, ki pa ga bo zbornica premagala in pokončala. Nekaterim poslancem od večine so se priposlale dopisnice, v katerih se jim grozi, da jih bodo pobalini pobili itd. Nekatero skupino izmed manjšine, kakor nemški narodnjaki, so sklenili, da hočejo zbornico zapustiti. Socijalni demokrati pa ne marajo sami zapustiti zbornice, temveč čakajo, da jih zbornica

sama vrže na cesto zavoljo njihovega neotesanega obnašanja. Pristavljam še to, da med tem, ko je predsednik Abrahamovič moral zapustiti svoj sedež, je zgrabil socijalni demokrat Resel njegove zapisnike ter jih raztrosil po tleh. Socijalni demokrat Dažinski pa se je obnašal, kakor bi bil on predsednik, ter pil kupico vode, ki je bila pripravljena za predsednika. Ti ljudje obetajo blagor in srečo vsem narodom, ako se poprimajo njihovih načel; obetajo prostost, a sami so največji trinogi. Lepa družba je to resnično: nemški liberalci, prusaki Schönererjanci in pa brezdomovinski socijalni demokrati!

Zadnja bitka.

V soboto, dne 27. nov. se je imela začeti seja ob 10. uri zjutraj. Predsednik Abrahamovič stopi v zbornico, levičarji pa so začeli zopet tako srdito tuliti, vrisati in žvižgati, da ni mogel spregovoriti glasne besede. Znani dr. Lecher vrže tintnik proti predsedniku; na srečo se je ta umaknil. Tu se prikaže izključen Wolf v zbornici; 20 policajev ga zgrabi ter zapre v ječo, kjer je ostal do nedelje zvečer.

Razposajenost nemčurjev je bila vedno hujša, toliko bolj, ker so se njim pridružili tudi krščanski socijalisti. Zopet bi bilo treba izključiti iz zbornice nekatere posebne rogovileže; ali nenadoma izreče podpredsednik dr. Kramač: Seja je zaključena. Zdaj so levičarji znali, da so zmagali. Zvedelo se je pozneje, da se grof Badeni ni upal več dati straže na razpologo, da bi se iz zbornice odvedli nerodni suroveži.

Badeni odstopil — Gauč, ministerski predsednik.

V soboto zvečer, posebno pa v nedeljo zjutraj se je zbiralo na Dunaju na tisoče delavcev in dijakov okrog zbornice. Ko se iz zbornice pelje predsednik Abrahamovič, ga skuša razdivjana druhal potegniti iz voza. Bog zna, kaj bi se mu bilo zgodilo, ko bi ga ne bili obranili vojaki, ki so prihiteli v obilnem številu k parlamentu. Hrup je nastajal po mestu vedno hujši.

Okoli poldne se čuje glas, da je minister Badeni prosil presvetlega cesarja, naj ga izpusti iz službe. Z Badenijem so isto prošnjo vložili vsi drugi ministri. Cesar je prošnjo vsprejel in ob enem pooblastil dozdajšnjega ministra za uk in bogočastje, barona Gauča, naj on kot novi ministerski predsednik sestavi novo ministertvo. V torek proti večeru se je imenik novih ministrov razglasil: Baron Gauč je ministerski predsednik in minister za notranje stvari; dr. Böhm pl. Bawerk. finančni minister; dr. Ruber, pravosodni minister; grof Latour, minister za uk in bogočastje; grof Welsersheimb, domobranski minister, vitez pl. Wittek, železniški minister, dr. pl. Körber, trgovinski minister, in pl. Bylandt-Reidt, poljedelski minister.

Gauč je znan kot hud nasprotnik nas revnih Slovencev in Hrvatov, drugi ministri so sami uradniki in nemško-liberalnega mišljenja. — Državni zbor je za nekaj časa preložen. Mir se je zopet povrnil na ulice; le socijalni demokrati ne dajo miru. Tako je v ponedeljek pozno v noč krožilo okrog državne zbornice vse polno policajev, ker se je raznesel glas, da hočejo socijalisti rogoviliti.

Kaj bo pa zdaj?

Tako se vse povprašuje. Velikonemci obhajajo »slavno zmago« nad Badenijem s streljanjem, godbo in razsvetljavo svojih hiš. Ta razsvetljava se na Dunaju prav nič ni obnesla, znamenje, da velikanski večini prebi-

valcev preseda punt na ulicah in v zbornici. A nekaj je ta upor levičarjev dosegel: Večina državnega zbora je močnejša, kakor je bila dozdaj.

Sklenilo se je v seji pretečenega torka, dne 30. nov., v seji komisije večine državnega zbora, da Slovani in katol. ljudska stranka ostanejo skupaj, kakor so bili in se ne nikakor dajo strahovati od pobalinskih hujskačev. Za Slovane je položaj tudi zdaj jako dober in ugoden. Če se hoče novi ministerski predsednik opirati na levičarje, slobodno mu; a večina ga bo lepo pustila na cedilu.

Cerkvene zadeve.

Slovo preč. g. prošta ptujskega od Jarenine.

Nikdar se bolj ne pokaže ljubezen ljudstva do dušnega pastirja, kakor ob njega ločitvi od župnije, kjer je delj časa plodonosno deloval. To se je pokazalo posebno ob ločitvi našega nepozabnega preč. g. dekana Jožefa Fleka, ki so bili od presvetlega cesarja imenovani za prošta ptujskega. Čim bolj se je bližal dan njih odhoda, tem težje je bilo nam, njihovim zvestim ovčicam pri srcu in naša žalost je priklopela do vrhunca, ko so g. prošt v nedeljo, dne 14. nov. vzeli v cerkvi slovo od srčnovdane jim Jarenine.

Ko so se v odhodnem govoru v ganljivih besedah pristrčno zahvalili Jareninčanom za vso jim v 11 letih skazano dejansko ljubezen, udanost in zvestobo ter se priporočili v slovo v naše molitve, ga pač ni bilo očesa, ki se ne bi zasolžilo. Po sv. mači pa so domači pevci pod vodstvom učitelja g. Čonča zapeli ganljivo slovo, iz katerega besed je lahko vsakdo spoznal, kaj so nam bili poslavljajoči se dušni pastir in koliko dobrot so nam skazali za svojega tukajšnjega delovanja.

Popoldne po večernicah pa smo se zbrali v kaplaniji, kjer je čitalnica našega bralnega društva. Zunaj in znotraj je bilo ljudstva vse polno. Najprej je gospod Čonč kot predsednik bralnega društva g. prošta zahvalil iskreno za vse, kar so storili za društvo, posebno da so mu brezplačno prepustili prostorno sobo za čitalnico. G. provizor je govoril besede zahvale v imenu cele jareninske župnije za vse, kar so za njo storili v verskem in narodnem oziru. Potem so se po vrsti zahvaljevali in poslavljali posamezni stanovi. V imenu mož je govoril naš župan in cerkveni ključar, g. Ign. Zupanič, ki je tudi obljubil, da bodo možje vedno skrbeli, da bo v Jarenini tudi še dalje vladal katoliški in slovenski duh. V imenu žen je po izrečni zahvali zagotovila g. prošta vrla žena Ivana Rotman-ova, da da bodo jareninske žene ostale vsak čas dobre krščanske in slovenske matere. Lorbekova Zefika se je v imenu deklet zahvalila za prekrasni kip lurske Matere božje, kakoršnega ni daleč okrog, ki so ga deklicam v najlepši izgled oskrbeli in lani slovesno kronali g. prošt; v imenu mladenčev pa Fr. Jančič za nežni kip sv. Alojzija, ki se je kot svetli uzor mladeničem po njih trudu omislil. Ulova Micka pa jim je po primernem nagovoru izročila podobo sv. bratov Cirila in Metoda kot dar deklet in kot spomin na Jarenino, v kateri sta pred več nego 1000 leti po tukajšnjem izročilu naša sveta apostola učila naše prednike. Naposled ste še dve deklici deklamovali pesmici zahvalnici v imenu jareninske solske mladine.

Sedaj so se preč. g. prošt, ganjeni do solz po teh dokazih ljubezni in udanosti, vsem po vrsti srčno zahvalili, še nam mnogo lepih nauk v slovo podali in nas zagotovili, da bodo Jarenino, katero s toli težkim srcem zapustijo, do zadnjega diha hranili v trajnem,

najslajšem spominu. Pevci če zapojó tužno slovo, da smo se jokali. V sredo, dne 17. nov. so nas g. prošt za vedno zapustili. Tužno so zvonovi peli tisti dan in z žalostjo napolnjevali naša srca. —

Slišali smo, da ste, preč. g. prošt, bili kaj lepo vsprejeti v starodavnem Ptuju, zato Vam se slednjič zakličemo v slovo:

O da bi srečno delovali,
Saj mož izrednih ste vrlin,
Tam za Boga vsa srca vžgali,
Kot nekđaj sveti Viktorin!

Hvaležni Jareninčani.

Gospodarske stvari.

Sklepi I. avstrijskega kmečkega shoda na Dunaju.

I. Organizacija kmečkega stanu.

Kmetovalci avstrijski se morajo organizovati. Kdor od kmetijstva živi ter sebe in svoje s poštenim delom v potu svojega obraza preživi, je kmetovalec. Od sadov kmetijstva pa živi v Avstriji vsakdo. Kdor pa od kmetijstva živi, mora tudi hvaležen biti kmetijstvu in njegov razvoj po svoji moči pospeševati.

Kdor kmetijstvu ne služi in služiti noče, smatrati je njegovim sovražnikom. Kdor hoče pri kmetijstvu samo kaj zaslužiti, takega moramo prištevati onim, ki hočejo kmečki stan samo izkoriščevati in njegov napredek ovirati.

Kmetje se vkljub svojega napornega dela mnogokje ne morejo živiti, sebe in svojo družino stanu primerne izrejevati in svoje otroke okoliščinam potrebno vzgojevati. Uzrok temu je, ker je vsak sam nasè navezan. Kmetje se torej morajo združiti in z združenimi močmi gospodariti. Združiti pa se morajo vsi kmetje cele države, da svojo podedovano lastnino ohranijo in svojemu delu tudi zagotové zaslužen dohodek. Vsi kmetje, ne oziraje se na narodnost, so jednakopravni in zato zahtevajo, da tudi drugi stanovi, ki živé od kmečkega, pripoznajo enakopravnost vsakega stanu in ljudstva, katero se je do sedaj s poštenim delom preživljalo.

Vsak zoper to namerjen prepir je potrata časa ter posel postopačev in dobičkaželjnih nepoštenih ljudij. Zato kmečki shod obsoja to pristransko prvenstvo katerega koli ljudstva ali stanu, in pričakuje, da vsak svoje ljudstvo spoštuje in brani. Kmečka organizacija se pa mora, kar je samo ob sebi umevno, ozirati na narodne in kulturne razmere; zato se mora prepustiti deželnim zborom sklepanje postav v tem oziru.

Načrt postave, t. j. vladna predloga poljedelskega ministra grofa Ledebura je glede stanovskih zadrug prikladna podlaga za organizacijo kmečkega stanu; toda mora biti čisto neodvisna od vladnih organov in zavarovana pred prevlado veleposestva in pred uplivom kapitalizma.

Stroške za ustanavljanje takih kmečkih zadrug mora prevzeti država. Ustanoviti se mora državna zadruga banka, da se pospešuje delovanje posameznih zadrug.

Deželnim zborom naj se postavno določi rok, v katerem morajo skleniti dotične postave. Ako bi se ta rok ne držal, mora se dotični deželni zbor razpustiti in v kratkem času direktne, splošne, tajne volitve razpisati.

Dokler se kmečki stan postavno ne organizuje, mora c. kr. vlada kolikor največ možno skrbeti za prospeh in razvijanje kmečkega življa. (Dalje prih.)

Sejmovi. Dne 4. decembra v Šmarijah, na Ponikvi, v Poličanah (za svinje), pri Sv. Barbari v Halo-

zah in v Polju. Dne 6. dec. v Sevnici ob Savi, v Vuzenici, Mariboru (tudi za konje), na Dobrni, v Lučanah in Cmureku. Dne 7. dec. v Radgoni. Dne 8. dec. v Imenem (za svinje). Dne 9. dec. v Št. Ilju v Slov. gor., na Bregu pri Ptuju (za svinje) in v Dobovi.

Dopisi.

Iz Maribora. (Prusaška rabuka.) Ministerski predsednik Badeni je dobil v nedeljo od cesarja slovo. S tem so prusaški divjaki v državnem zboru dosegli vsaj nekoliko tega, kar so hoteli. To je dalo našemu nemškemu prebivalstvu povod, kolikor je v njegovi moči, ukazati, da ima ponedeljek zvečer ob šestih vsako okno biti razsvetljeno; »kdor ga ne bode imel«, pristavljali so baje nekateri občinski sluge, »temu se utegnejo šipe pobiti«. Tudi so za večer nekateri občinski očetje najeli godbo, ki bi naj hodila po ulicah ter svirala. Toliko smo Slovenci ponedeljek do večera izvedeli. Ko pa se je bližala 6. ura, zaprli smo se v svoja stanovanja ter čakali divjega plesa. In zares; ob šestih zažarijo okna, le ona Slovencev in nekaterih uradnikov so ostala temna. Še šole so morale biti razsvetljene, samo ob sebi se razume, da cesarske ne. Zasliši se godba, tuljenje, kričanje, skratka nepopisno divjanje. Pred godbo, okoli nje, za njo drvila je brezštevilna tolpa šolskih otrok, nemških dijakov, capinov in mokraške druhalci. Drli so se kakor živina, najbolje je bilo slišati: »Heil Bismak, Schönerer, Wolf!« pogosto razumelo se je tudi: »Hoch Resel!« »Nieder mit den Bindißen!«, »Nieder mit den Pfaffen!« Slišalo se je, kakor bi bili vsi hudiči ušli. »Čin«, zazveni okno in v sobo tresne kamen. Človek ni bil več življenja varen. Vendar se je divjanje ob 8. uri poglelo in šli smo spat. Drugi dan smo slišali, da je divja druhal pobijala okna povsod, kjer ni bilo razsvetljeno, še celo Marijini kapeli v gradu ni prizanesla; tudi so po mestu govorili, da so baje nekateri capini celo na velika slikana okna pri velikem oltarju stolne cerkve metali kamenje, toda zgoditi se ni moglo nič, ker so dobro zamrežena. Divja druhal vsula se je na glavni trg, kjer so se pevale pruske pesmi, in je z občinske svetovalnice dol dr. Schmiderer nekaj govoril. »Heil, heil!« je zadonelo in tolpa se je po mesto porazgubila. Policija je zaprla samo dva razgrajača, par pa še jih zasleduje. — Ljubi Slovenec, glej, taki so nemčurji, ne podpiraj jih; glej, taki so socialni demokrati, ne zabi na strah božji!

Iz Celovca. (Nemci in mokrači.) V nedeljo se je pripeljal poslanec Dobernik z Dunaja v Celovec. Se ve, da je celo mesto že prej vedelo za njegov prihod, in zato je bil njegov vsprejem na južnem kolo-dvoru toliko sijajnejši. Zbralo se je tam zlasti mnogo dijakov, cvet nemške bodočnosti. Na čelu te množice je seveda bil celovski župan, ki je pozdravil došlega razgrajača. Odzdravljajoč županu, rekel je Dobernik med drugim tudi »Nieder mit Badeni«, na kar je zaoril iz vseh grl: »Proč z Badenijem, proč s šuftom!« Gotovo pa se bodeš, dragi bralec, za glavo prijel, ako ti povem še sledeče: Pri vsprejemu so bili navzoči tudi c. kr. profesorji, torej tisti, ki imajo nalog, poučevati mladino v domorodnem avstrijskem duhu; toda pijani vsegermanskega duha so to v tem trenutku pozabili, da, nekateri so se baje tako spozabili, da so dijake k temu še navduševali; pripoveduje se celo, da so hoteli voz, v kojem se je imel došli poslanec odpeljati v mesto, izpreči in ga sami peljati po mestu. Kaj ne, kaj tacega je mogoče le v Celovcu! Priprost in pameten kmet bo rekel: »Gospoda je znorela«. Ni mi treba omenjati, v

kakšnem sprevedu se je peljal omenjeni poslanec v mesto. Vse poprek mu je klicalo in ga pozdravljalo s »hoch«-klici in psovalo Slovane in vlado. Ne meneč se za svoje profesorje, peli so dijaki z drugo pomestno druhaljo izdajske pesmi: »Die Wacht am Rhein« in dr. in to javno pri belem dnevu. Tako torej vzdržujejo Nemci Avstrijo, ki se vendar pri vsaki priliki tako radi pobahajo, da so le oni v naši državi tisti živelj, ki je Avstrijo ustanovil in jo tudi vzdržuje. — Ob jednom se je pripeljal z Dobernikom tudi socialni demokrat Daszynski. Celovčani so tudi njega burno pozdravljali, v prvi vrsti tukajšnji sociji. Popoludne se je že bralo na voglih: »Delavci, zberite se danes ob 5. uri v hotelu Grömmer!« Toda ta shod je bil prepovedan in tako tudi Dobernik ni mogel poročati. Prepovedale so se tudi vsakojake demonstracije. Zato so se pa rudečkarji kolikor toliko maščevali nad krščanskimi socijalisti, ki so istega dne zvečer zborovali v bližini Grömerjevega hotela, namreč v »Kärntnerhofu« s tem, da so metali kamenje skozi okna v zborovalnico. Živela nemška in mokraška kultura!

Iz Trsta. (Svarilo.) Tržaška mestna oblast je prijavila svarilo gledé izseljevanja v Brazilijo. Južno-ameriška država S. Paole je sklenila namreč pogodbo z nekaterimi tamošnjimi družbami, vsled katere pogodbe so obvezane tvrdke tekom treh let naseliti v Braziliji 60 tisoč kmetovalcev, izmed katerih naj bi jih bilo najmanj 10 tisoč iz Avstrije. Ti naseljenci bi se rabili ondi za delo v pridelavanju kave in sicer mesto zamorcev. Omeniti je, da sta že pričeli razpošiljati svoje agente dve genoveški plovbeni družbi, »Le Ligure brasiliana« in »La Ligure americana«, katerih agentje razpošiljajo svoje okrožnice in vabila tudi na vse kraje naše domovine. Ker bi omenjene družbe morale zapasti veliki globi, ako bi ne mogle dobiti toliko izseljencev, je umevno, da so napele vse žile, da ne zapadejo. V ta namen plačujejo najbrže jako dobro tudi svoje agente, ki si bodo prizadevali gotovo na vse moč, da zvbijajo kar največ žrtev v svoje mreže z raznimi lepimi obljubami, da bi le zaslužili zase večih zneskov denarja. Naš kmet naj bi bil potemtakem samo stvar, orodje, ki naj bi pomagalo služiti novce tem modernim trgovcem z človeškim mesom! Odločno svarimo torej vse naše rojake, naj ne gredo na limanice tem lovcem in naj pomislijo, kaj bi jih utegnulo čakati ondi, v nevarni južni Ameriki. Baš te dni je poročal neki ameriški list, kaka usoda čaka dostikrat v Ameriki evropejske izseljence. V nekem kraju se je dalo Evropejcem cele množine gnilega mesa za hrano, ob katerem mesu so ljudje nevarno zboleli, ker je bilo strupeno; nekaj jih je celo pomrlo. Drugod so zopet prodajali izseljencem posode, ki so bile znotraj prevlečene s svinčeno, mesto, cinasto glazuro in ker je svinec strupen, jih je tudi mnogo obolelo. Take in jednake stvari se dogajajo v Ameriki na izseljencih, stvari, kakoršne bi morale oplasiti vsakogar, ki hoče tja onkraj morja v slepi nadi.

»Ed.«

Iz Slov. goric. (Volitve v št.-lenarški okrajni zastop.) V prvi polovici meseca decembra bomo zopet volili nov zastop v št.-lenarškem okraju. Opozarjamo narodne može na to volitev zaradi tega, ker je velika nevarnost, da pride zastop v roke naših nasprotnikov, in s tem okrajna hranilnica in okrajni šolski svét; to pa ne vsled tega, kakor da bi tukaj Nemcev mnogo bilo, temuč ker je našim najboljšim kmetom zaupanje v sedanji zastop precej zginito, in ravno to zadnje daje našim nasprotnikom novo nado do zmage. — Da naša dva trga Sv. Lenart in Sv. Trojica nista na narodni strani, to je že običajno na Slov. Štajariju, čeravno je smešno in krivično. Na té se

itak ne moremo zanašati. Nevarnost je pa pri občinah in veleposestnikih. Dobro bi bilo, da bi se volitve, naj si bode za veleposestvo ali za občine, kmetje volilci kako uro pred določenim časom sešli in se prosto med seboj pogovorili, katere slovenske može bodejo volili. Pred tremi leti je bila res čudna volitev, da nikdo ni vedel do zadnjega trenutka, kako se bode volilo, izvzemši onih dveh mož, ki sta gredečim v volilno sobo stiskala tiskane liste v roko rekoč: »Te može poštenjake volite!“ Dogovorimo se vendar poprej ter bodimo lepo složni! Zatorej volilci, pazite in ne volite slepo tja v en dan, temuč po lastnem prepričanju slovenske može! Gorje in joj nam, ako dobijo nemškutarji večino!

S Frankolovega. (Bralno društvo) je imelo v nedeljo, dne 28. nov. v prostorih g. Dominika Bezenška svojo ustanovitev. Ob določenih uri se je zbralo mnogo radovednega ljudstva, ter je z vidnim zanimanjem poslušalo govornike. Predsednik začasnega odbora, g. Dragotin Zupančič, je pozdravil navdušeno vse navzoče, posebno pa g. dr. Radoslava Pipuša iz Celja. Slavnostni govor je imel g. dr. Rad. Pipuš. Slikal je v jedrnatih besedah težnje kmečkega stanu. Povdarjal je, da so to le piškavi izgovori, kmet trdeč, da se ni treba učiti delati, to itak znamo. Se ve da zna vsak delati, ali vprašanje je — kako? Navadno se sliši, kako so moj oče ali dedek delali, tako bom jzz. Dandanes to ni veljavno. Predsednik se zahvali gosp. dr. Pipušu za umestni govor, proseč ga, naj o priliki zopet nas počasti s kakšnim govorom. Izreka s tem potom gosp. dr. Pipušu pristržna zahvala. Ko je predsednik pojasnil društvena pravila, volil se je nastopni odbor: Predsednikom g. Dragotin Zupančič; odbornikom č. g. Franc Ogrizek; č. g. Jakob Palir in gg. Filip Kodermann, Dominik Bezenšek, Gašper Šostar; namenstnikom pa Štefan Jakop in Tomaž Medved. Ustanovil se je tudi društven mešan zbor. Vaje bodo v vsako nedeljo. Kdor želi pristopiti, naj se oglasi pri predsedniku. Predsednik se je zahvalil vsem navzočim, spominjajoč se posebno našega milega vladarja, na kar vsi navzoči s trikratnim živio pritrde. Pri prosti zabavi je bilo več navdušenih napitnic ter veselo petje je vse navduševalo za novo društvo. Konečno pa prosimo vse udeležence, ki so se razkropili na vse strani, da nam v bodoče ostanejo zopet zvesti.

Z Dunaja. (Društvo za izrejo krščanskih rokodelskih učencev.) Dunaj se odlikuje s premnogimi krščanskimi dobrotelnimi zavodi in podporinimi društvi. Ni še dolgo tega, kar se je ustanovilo društvo, ki skrbi za to, da se rokodelski učenci zamorejo ob nedeljah v posebnih hišah zbirati, in se tamkaj podučujejo in pošteno kratkočasijo. Pokroviteljica tega društva je nadvojvodinja Marija Valerija, hči presvetlega cesarja. Oni ponedeljek je imelo to lepo društvo svoj občni zbor. Zborovalo je v največji dunajski dvorani, imenovani Grosser Musikvereinssaal. Odličnega občinstva se je štelo nad štiri tisoč oseb. Zraven so bili tudi trije mil. gg. škofje: Dr. Mahnič s Krka, Šterk iz Trsta in dr. Rösler iz Št. Hipolita. Tudi prevzvišena gospa pokroviteljica in eden nadvojvoda, dunajski župan, knez Lichtenstein, pater Abel, eden slovenski in eden moravski državni poslanec in drugi so bili navzoči. Presvetli cesar so v blagi namen za podporo tega društva odločili 10.000 fl. iz velike državne loterije. Nastopili so kaj odlični govorniki. Knez Lichtenstein je popisoval blagonosno delovanje sv. Jožefa Kalasankija v pomoč ubogim delavcem. Govorila sta tudi dunajski župan dr. Lueger in jezuit p. Abel. — Pridne krščanske delavce brez dvoma veselili, ko vidijo, da se za njihov duševni in telesni blagor potegujejo osebe tako imenitnih stanov. Naj bi le vsi delavci zapirali svoja ušesa

vabljivim glasovom zapeljivih rogoviležev, socijalnih demokratov! Kaj pomaga, razbiti zdajšnjo človeško družbo, ko pa ne morejo siromakom kaj boljšega dati?

Iz Ptujja. (Ali se Nemci res nikogar ne bojijo?) Naši Nemci in nemškutarji so dandanes res prav ošabni in širokoustni, ker se jim Slovenci preveč pustimo in klanjamo. Ali če se tudi bahajo, da se nikogar ne bojijo, strah se jim vendar lahko napravi, in to tak strah, da se kar tresejo. Kako pa je to mogoče? Na to odgovorim, da prav lahko. — Povem vam danes, dragi Slovenci, lep izgled iz najnovejše dobe. Pred kratkim je prišel na Ptuj g. J. Peteršič, rodom Slovenec. Nasproti velike kosarne si je najel od mesarja Reicher-ja malo štacuno, da začne trgovino s papirjem, tiskovinami za župnijske, občinske, šolske urade, notarje in odvetnike, s pisalnim orodjem itd. Takoj, ko je g. Peteršič napravil z lastnikom hiše pogodbo, je to zvedel g. Viljem Blanke, kateri trži z istim blagom. Konkurenta g. Peteršiča pa se je tako ustrašil, da je prebrisanemu mesarju na mah hišo za drag denar odkupil. S tem je hotel zabraniti, da bi se g. Peteršič ne mogel na Ptujja naseliti. Tu pa je g. Blankeju spodletelo. G. Peteršič je imel pogodbo radi stanovanja v žepu, on se je te pogodbe držal ter se ni hotel umakniti. To mogočnega g. Blankeja še bolje razsrdi. On, ki je mestni odbornik, svak župana Ornika, on, ki se tako rad ob žep tolče, katerega so mu drugi napolnili, če je res poln, on, ki hoče vsakega Slovenca snesti, on bi ne mogel tega trgovca začetnika odpraviti? Hitro mu odpove štacuno in stanovanje. Ker pa se g. Peteršič navzlic temu ne umakne, ampak ostane, je g. Blankeju sapo zaprlo. Le toliko se je mogel govoriti, da je zažugal, da bode g. Peteršiču na škodo blago kar zastonj dajal. Prepričani smo, da tudi Blanke ne more brez dohodkov živeti, da mora tudi on blago, katero razpečava, plačati. Torej le počasi, g. Blanke! — Iz vsega pa se vidi, da je g. Blanke dosihdob pri Slovencih dobro tržil, da se boji, da mu sedaj nekaj odpade, da se hoče konkurenta g. Peteršiča na vsak način znebiti. Upamo, da se mu to ne bode posrečilo, če si še toliko prizadeva; konkurenca je bila že potrebna. Slovenci pa spet vidimo, da se naši nasprotniki najbolj konkurence bojijo. Dajmo se iz tega učiti vsi, kmet in gospod, duhovnik in posvetnjak, mož in žena! Ne bodimo, kakor ljuba živinica, in ne hodimo po stari navadi v mestne štacune kupovat! Vsak naj vselej in vsigdar pomisli, preden stopi v štacuno, kdo je naš in z nami, kdo je naš nasprotnik in po tem se naj ravna! S tem se pride vsem našim nasprotnikom hitro in gotovo do živega. Le na ta način bomo naučili naše nasprotnike pohlevnosti in ponižnosti ter si bomo pripravili narodne obrtnike in trgovce! Na drug način to ni mogoče, ne pridemo mi Slovenci po mestih in trgih nikoli do veljave, ampak bomo na vse veke hlapčevali.

Iz Celovca. (Nemčursko-mokraška sodrga.) Ko je došla brzozavka z Dunaja, da je Badeni odstopil, naročilo se je takoj mešanom, naj razsvetlijo na večer mesto. Toda razsvetljava sama ni zadostovala. Socijalni demokrati in z njimi druga nacionalna in liberalna klika so takoj napravili načrt, to navidezno zmago tako-le slaviti: Kakor hitro se je mesto razsvetlilo, začele so postajati ulice nenavadno živahne; kar leze in gre, — otroci, ženske, sploh cela fakinaža celovška je začela sedaj svojo socijalno-demokratiško komedijo. Med grdim upitjem in razgrajanjem se je podilo kakih 3000 oseb po ulicah, pevajoč navadne izdajalske pesmi »Wacht am Rhein« in »Arbeiterlied«; se ve da upitje in kliki: »Proč z Badenijem«, živio Wolf, in strašno »melodično« »heilanje« ni izostajalo; človek si je moral misliti, da je med zverino, med divjaki tam

kje v temni Afriki. A vsemu temu bi nič ne rekel, ko bi bile omenjene demonstracije ostale le pri upitju. Ne, razgrajati se s tem niso zadovoljili. Obstrukcijsko zmago so morali občutiti popolnoma nedolžni ljudje. Tako so se znosili ti rogovileži nad tukajšnjim bogoslovjem, ki je pod spretnim vodstvom č. oo. jezuitov, kateri so vsem nasprotnikom trn v peti. Pred celo hišo so polili bencin in zažgali, da je ostudno smrdelo. Ko je vodstvo zahtevalo od policijskega ravnateljstva varnostno stražo, prišel je eden redar pred bogoslovje, ki pa je izginil, kakor kafa, ko je druhal pridrvila pred bogoslovje; in tako je imela ta proste roke in pobijala okna ter upila »Nieder mit den Pfaffen, nieder mit den Schwarzen«. Okna so bila ubita v jedilnici, v knjižnici in v eni spalnici. Potem se je drvila druhal proti škofovski palači in tudi tam pobila nekaj oken in upila po navadi. Najnesramnejše pa je, da niti elizabetinskemu samostanu ti divjaki niso prizanesli. — Česa pa naj učijo tebe, kmečko ljudstvo, ravno omenjeni izgredi tvojih zagrizenih verskih in narodnih nasprotnikov? Kako pa ti najbolje odgovoriš takim nečuvenim početjem? Z najodločnejšim bojkotom, to se pravi, niti beliča ne daj nemškemu trgovcu, krčmarju ali obrtniku! Svoji k svojim!

Od Št. Ilja v Slov. gor. (Zmagali smo.) V krajnem šolskem svetu imamo vendar še Slovenci prvo besedo. A da jo imamo, odločen je bil glas velespoštovanega Schönweter-ja. Znani Pistor ga je hotel imeti na svoji strani. Ni se dal premotiti. Hotel je ravnati značajno, kakor mu je velevala vest. To je mož. Čast mu! Tako je bil s peterimi glasovi izvoljen velecenjeni Hauc za načelnika. Boljšemu možu se ne bi bilo moglo poveriti to častno mesto, kakor se je. G. Hauc je mož na svojem mestu. Da, pred g. Haucem se radi klanjamo, a nikakor ne pred g. Pistor-jem. G. Hauc tudi nekaj razume, ne samo g. Pistor. A glavna stvar, g. Hauc je naš domačin, naš rojak, nas pozna, nas razume. O njem znamo, on deluje za nas, on je za nas. Pistor je tujec, in kakor obče znano, naš strasten narodni nasprotnik. Nemir v Št. Ilju, od kedar se je začel? Razumni možje se povprašujejo, od kedar se je začel tukaj nemir. Štejejo leta nazaj in obstanejo pri letu, v katerem je nastopil tukaj g. Pistor. Prej so se tukajšnji Nemci ravnali po Slovincih. Odkar gospoduje tukaj g. Pistor, se je spremenilo. On je preobrnil, naopak postavil svet v Št. Ilju. Kar bi moralo biti doli, postavil je gor. Po g. Pistorju se naj bi ravnalo sto en tisoč ljudij. Neumnost! Št. Iljčani tudi niso na glavo padli. Prav to, da znajo sami tudi kaj misliti, bodo pokazali v kratkem g. Pistorju. Svojo napako, katero je ravno porabil g. Pistor, so že odpravili. Ta je bila zelo velika boječnost. Brž ko je drzno nastopil g. Pistor pred njimi, pa so že bili nekako iz sebe. Začuden so ga gledali, mesto da bi bili zamašili usta kričaču. Dokler so se zavedli svoje slabosti, je dobro rabil čas g. Pistor. No zdaj je že vse dobro. Možje št. iljski hočejo biti tudi možje in nočejo več nositi vlačulje g. Pistorja. Potem ko se spremeni Pistor in Št. Iljčani in bo daleč od njih Pistor, bo zopet mir v Št. Ilju. Nemir ovira napredek, mir pa ga pospešuje. Kadar napoči mir tukaj, takrat se bodo glasila drugače poročila iz Št. Ilja.

Od Sv. Jošta na Kozjaku. (Novo šolsko poslopje) se bode prihodnje leto stavilo pri nas. Krajni šolski svet je sicer pristal v vsakoletni proračun postavek 500 gld., da se sčasoma nabere potrebna stavbena svota; ali visoki c. kr. deželni šolski svet graški neizprosno in brezobzirno zaukaže stavbo nove šole, če ne, stori to okrajni šolski svet konjiški na nevarnost in potroške šolske občine. Gospôda našteva tudi denarne zavode, pri katerih se dobi posojilo. Kako bode pa kmet

pri sedanjem slabem denarnem stanju glavnico blizu 5000 gld. povračeval in obrestoval? Kaj to briga višjo gospôdo? Ti kmet plačaj, pa molči!

Politični ogled.

Avstrijske dežele.

Dunaj. Nj. veličanstvo svetli cesar so izrekli iskreno zahvalo odstopivšemu ministerstvu Badenijevemu ter štiri ministre odlikovali z železnim redom prve vrste. Tako spoštujejo presvetli vladar svoje služabnike, katere pa Nemci ta teden strašno grdijo. Res, daleč so že prišli naši prusaki!

Češko. Tri dni so v Pragi nemški dijaki in sploh prusaki rogovilili, Čehi pa so bili mirni. Ko pa v ponedeljek popolne Nemci smrtno ranijo nekega pridnega češkega dijaka, vzdignili so se Čehi ter uprizorili velike izgrede. Vojaštvo je delalo mir ter pri tem nad 100 oseb ranilo in še več zaprlo.

Štajarsko. Deželni glavar, grof Wurmbrand, se je oni dan odpovedal svoji časti. — Ne samo v Gradcu, ampak po vseh mestih so prusaki te dni razgrajali, ter so jim krepko pomagali socijalni demokrati. Kam še pridemo?

Kranjsko. Državni inženér je postal žid Grünhut, ki besedice slovenski ne zna. Ali ni tega kriva Švegel-Tavčarjeva zveza? — Ljubljana dobi električno železnico. — Na dolenski železnici se vsak mesec, zadnji čas vsak teden zgodi kaka nesreča. Ljudstvo gotovo ni samo krivo!

Primorsko. V slov. Devinu ustanovi »Lega nazionale« laško ljudsko šolo. Naj bo prazna! — V Biljaku so dobili ljudsko opekarno, društvo, ki utegne ljudem mnogo koristiti. V slogi je moč! — Goriški poslanec župnik Grča se trudi za ustanovo zavarovalnice goveje živine.

Hrvaško. Včeraj so bile v 8 krajih dopolnilne saborske volitve prav po madjarskem ali boljše turškem načinu. Ubogo ljudstvo! — V Reki je več odstopivših mestnih odbornikov zgubilo volilno pravico. Take krivice je le Madjar zmožen.

Ogersko. Vlada predloži državnemu zboru načrt postave, vsled katere se morajo vsa nemška, slovaška, srbska in rumunska krajevna imena pomadjariti.

Vnanje države.

Rim. O novem letu, ko bodo sv. oče Leon XIII. praznovali biserno sv. mašo, bodo v cerkvi sv. Petra velike slavnosti, ter pridejo tja romarji z Laškega, iz Avstrije, Francije in Amerike.

Nemško. V torek je cesar Viljem otvoril državni zbor, menda zato tako slovesno, da bodo poslanci rajši privolili 150 mil. mark za nove vojne ladje. — Bismarkov list »Hamburger Nachrichten« roti vlado, naj vendar prej ko slej poprusi Poljake.

Turško. V Albaniji so se zopet začeli nemiri; dobiti hočejo samoupravo. — Za Kreto bo sultan sam imenoval guvernerja ter bode še nadalje ondi pustil svoje vojake divjake. Krečani torej dobijo prav slabo samoupravo.

Grško. V zadnji grško-turški vojski je pobegnilo 10 tisoč grških vojakov, tudi mnogo častnikov, katere bodo zdaj, ko so se bili domov vrnili, ostro kaznovali, posebno častnike.

Špansko. Karlisti se od dne do dne bolj pripravljajo na ustajo. Don Karlos, ki biva zdaj v Benetkah, nima sicer denarja, ali hoče si ga izposoditi. —

Na Filipinskih otokih so se puntarji bojda popolnoma pomirili.

Amerika. Kuba dobi od španske vlade takole samoupravo: Generalnega guvernerja in državni zbor z gosposko in poslansko zbornico. Škoda, da še ustaši niso ukročeni, ali, kar bi bolje bilo, pomirjeni.

Za poduk in kratek čas.

Nemiri v Gradcu.

Gradčani so znani kot najhujši prusaki in njih prusaskim listom se je pred tednom posrečilo, prebivalstvo tolikanj vznemiriti, da je priredilo v petek zvečer, dne 26. nov. hrupno demonstracijo pod vodstvom nemških dijakov. Bilo je mnogo krika in vika, psovanja in zabavljanja, a do resnih posledic vendar ni prišlo. Nekaj oseb je bilo lahko ranjenih, čez 30 zaprtih, uredništvo »Volksblatta« in »Extrablatta« in »Sonntagsbota« so okna pobili in vrata poškodovali, a ko so prišli Bošnjaki in dragonci, razpršila se je množica po triurnem obotavljanju. Nemški dijaki pa še niso bili zadovoljni in so na slavo matere Germanije razbili okna gostilnice Slovenca Kavbeta.

V soboto zjutraj je pa razgrajalo nemško dijaštvo na tehniki in na vseučilišču. Vseučiliški rektor se je modro skrtil, mesto da bi bil razgrajače zapodil iz poslopja ali jih vsaj resno opomnil. Splošna razburjenost je vladala v soboto popoldne v mestu; listi so hujskali ljudstvo, mesto mirili, le v toliko so ga svarili, naj pač razgraja na postaven način. Težko je razgrajati, a pri vsem tem ostati na postavnih tleh. Proti večeru se je zbrala velika truma dijakov in delavcev v gosposki ulici ter začela prepevati nemške nacionalne, pa tudi socialno demokratične pesmi. Mestna policija bi bila kaj lahko zadušila demonstracijo v kali, a ni se ganila. Mirno je gledala, da je množica naraščala in začela divjati. Najprej so izdali parolo, vse, kar je katoliškega, uničiti. Hoteli so napasti »Stainzerhof«, kjer je uredništvo katoliškega »Volksblatta«, a močna straža jim je namero preprečila. Voditelju tukajšnjih krščanskih socialistov, mestnemu odborniku Vollenhalsu, so pobili okna, socialni demokratje so hoteli razrušiti katoliški »Arbeiterheim« in oropati nunski samostan, toda vojaštvo jih je s silo nazaj pognalo. V župnišču mestne cerkve v gosposki ulici so pobili okna, a ko so prišli policaji med razljučeno druhal, da bi najhujše razgrajalce pripravili, naklestili so jih socialisti neusmiljeno. Med kričaji, ki so preprosti ljud hujskali in ščevali, so se posebno odlikovali italijanski dijaki, kateri jedini so upili: »Nieder mit den Slaven!« Videč, da je ljudstvo dovolj nahujskano, umaknili so se nemški in italijanski dijaki-junaki s pozorišča in velikodušno prepustili posledice zdivjanosti nevednemu ljudstvu samemu. Ko so hoteli Bošnjaki razgnati razgrajače, vsprejela jih je zdivjana druhal s psovkami in kamenjem. Skoro povsod se je umaknila množica nastavljenim bajonetom, samo v »Murgasse« so morali enkrat ustreliti. Skoro vse krogle so frčale v zrak ali se zadirale v stene, samo dve sta zadeli dva delavca, ki sta na mestu obležala, jeden mrtev, drugi smrtno ranjen, a ranjenih je bilo več ljudij s krogami, bajoneti in kopiti. Zlasti eskadron slovenskih dragoncev je kaj čvrsto udrihal po glavah in hrbtih; v nedeljo se je videlo po mestu polno obvezanih »mučnikov«. Skupnemu delovanju jednega batalijona Bošnjakov, nekaj kompanij Belgijcev, jednega batalijona sedmega pešpolka in eskadronu dragoncev se je posrečilo ob 2. po polnoči napraviti popolen mir.

V nedeljo dopoldne so nemški vseučiliščniki prihiteli v park, kjer je svirala godba Bošnjakov. Dijaki so vojake začeli nesramo izzivati. Bošnjaki pa so potegnili sablje ter začeli mahati po nemških buticah ter odšli. Zvečer pa, ko se je zvedelo, da je Badenijevo ministerstvo odstopilo, je bil skoro ves Gradec razsvetljen. Toda druhal še ni bila pomirjena, ampak je v gosposki ulici na mestnem župnišču potolkla vsa okna.

Od kod vendar ti nemiri? Naša mesta so polna prusakov, ki bi rajši danes ko jutri prišli pod prusko »pikelhaubo« ter postali luterani ali pogani, Votanovi malikovalci, pa tudi socialnih demokratov ne manjka, ki ne marajo ne za Boga, ne za nobenega vladarja; pri vsem tem pa naša oblastva nočejo prav do živega tem nevarnim ljudem. Ako bo tako šlo naprej, utegne priti v par letih do splošnega krvavega punta. Naj bi gosposka vendar to spoznala in se temu zlu uprla, dokler še ni prepozno!

Smešnica. Zbrisanič reče pri mizi, pri kateri sedi ravno 13 oseb: »Število 13 pri mizi pomeni nesrečo«. — Neki gost: »Kdaj pa?« — Zbrisanič: »Kadar je samo za 12 kuhano«.

Razne stvari.

Domače. (Posvetovanja) avstrijskih skofov so v soboto, dne 27. nov., na Dunaju bila za letos dokončana. Naš mil. knezoškof so se torej z Dunaja zdravi vrnili domov minoli ponedeljek popoldne.

(Sv. misijon) obhajajo te dni č. gg. lazaristi od Sv. Jožefa pri Celju na Spodnji Polskavi. Začetek je bil kaj težek, ker je okrajno glavarstvo zvedelo o neki bolezni v framski in slivniški župniji. Ko bi se le gosposka tudi za druge reči tako brigala, kakor za cerkvene zadeve!

(Sram jih je!) Današnja »Mariboržanka« šila suhoparno poročja o izgredih, ki so se vršili po Mariboru v ponedeljek zvečer. Piše samo o »kundgebungi«, nič pa ne omenja, da je prusaška in socialdemokratiška druhal tu in tam šipe potrupala, par šip celó najodličnejši gospodi na stolnem trgu.

(Badeni je šel!) Res, šel je v pokoj in se odpelje za nekaj časa v Nizo, njegov naslednik pa je baron Gauč. Kako pa bode ta novi ministerski predsednik vladal, ker nima večine v državnem zboru? Slovenci, ne obupajmo! Desnica drž. zbora tako krepko skupaj drži, kakor še nikdar poprej! Minoli so časi, da bi 9 milijonov Nemcev gospodovalo čez 15 milijonov Slovanov! Ne udajmo se!

(V Šoštanj) so oni dan Slovenci zopet sijajno zmagali pri občinskih volitvah, dasi so Woschnakovci storili vse, kar je v njihovi bogati moči. Slava vrlim volilcem! Šoštanj naj vedno ostane odličen slov. trg!

(Bela žena.) Umril je v Lepoglavi g. Karol Jeranko, učitelj na Rečici, ki se je pred tednom v Istri poročil. Sveti mu večna luč!

(V Celju) so Nemci v nedeljo zvečer slavili prav po svoje, kakor že Celjani znajo, Badenijev odstop. Prihuli so pred »Narodni dom«, kjer je pred kipom cesarja Jožefa II. govoril dr. Stepschnegg in njegova žena; znani Wolf je namreč Stepschnegga zet. Heilo!

(Mi odločno obsojamo) tiste gg. narodnjake, ki svoj pisalni papir, vizitnice itd. naročajo pri nemških tvrdkah in njihovih agentih. Ali še zdaj ne vidijo, kako ravnaajo Nemci z nami v vsakem oziru? Zakaj pa imamo narodne tistarne v Mariboru in Celju? Še enkrat tako, pridemo z imeni na dan!

(Nevarno zbolel) je č. p. Avgustin Belec, gvardijan oo. kapucinov v Reki. Starčka bolnika, rodod od Vurberga pri Ptuju, dobro poznanega propovednika, priporočamo dobrohotno v sv. molitev.

(Mariborska nemška »šparkasa«) bode z novim letom vloge obrestovala po $3\frac{3}{4}\%$ ali po 3 gld. 75 kr. od sto gld., slovenska posojilnica pa po 4 gld. od sto gld. ali proti štirimesečni odpovedi po 4 gld. 50 kr. Slovenci, svoji k svojim!

(Dovoljenje) za zgradbo železnice od Velenja proti Hudi luknji je dobil dne 22. nov. škalski pl. Lapp z naročilom, da se je z delom že dne 27. nov. imelo pričeti. Čas ni torej daleč, da bo hlapon že tudi iz Slov. Gradca pripihal v Šaleško dolino.

(Za prekmurske Slovence) so nadalje darovali knjig p. n. gg.: Iv. Ev. Oballo, vpok. župnik pri Sv. Donatu na Koroškem, 29 knjig; djaki v Mariboru 36, A. Zupanič, oskrbnica v Ptuju, 30, Jož. Karner, čevljar v Jarenini, 12, P. H. Rešek, oskrbnik Jareninskega dvora, 23, Jož. Medved, cerkovnik pri D. M. v Puščavi, 63 in A. Merkun, bogoslovec v Ljubljani, 150 knjig kot dar vrlih ljubljanskih bogoslovcev. Pristržna hvala v imenu ogerskih Slovencev! — Nadaljne darove vsprejema Fr. Sal. Gomilšek, provizor v Jarenini, žel. postaja Pesnica.

(Dve lokomotivi skupaj trčili) sta jutraj ob dveh, dne 27. novembra blizu celjske ščacije, da je ena lokomotiva skočila iz tira. Od ljudij ni nihče poškodovan, samo dunajski-tržaški brzovlak je potem imel par ur zamude.

(Požar.) V noči dne 24. nov. je v Cerovcu blizu Slatine zgorelo Florijanu Ožeku gospodarsko in hišno poslopje. Škode ima za 1600 fl.; zavarovan pa je bil pri družbi »North British« za 1440 fl.

(Iz Laporja.) Velika nesreča je zadela dne 23. nov. vas Videž, v laporski župniji. Nastal je namreč strašen požar. V malih urah je ogenj — najbrž so ga otroci povzročili — peterim posestnikom 14 poslopij, vse imetje, hrano za ljudi in živino v pepel spremenil. Cele družine so zdaj v zimi brez strehe, brez živeža in večidelj tudi brez obleke.

(Duhovniške spremembe.) V stalni pokoj stopijo naslednji č. gg. župniki: Florijan Vizovišek pri Sv. Emi, Valentin Par v Gotovljah in Anton Fischer pri Sv. Jakobu v Slov. gor. — Za župnike pa so imenovani ti-le č. gg. kaplani: Franc Lekš v Cirkovcah za Luče, Janez Toman v Slivnici blizu Maribora za Skomre in Alojz Šuta v Sevnici ob Savi za Sv. Marjeto niže Ptuja, ter bodo dne 12. dec. inštalirani.

Društvene. (Dijaški kuhinji) v Mariboru je poslal g. d. Anton Mihalič, zdravnik v Ljutomeru, 2 fl. v imenu bralnega društva pri Mali Nedelji kot dobiček igre »Damoklejev meč«. Bog plati!

(Odbor katol. tiskovnega društva v Mariboru) ima jutri, dne 3. decembra ob 11. uri dopoldne sejo, na kar se p. n. gg. odborniki s tem še enkrat prijazno opozarjajo.

(Iz Celja) naznanja kat. poporno društvo vsem, katerim je srečk poslalo, da, ako jih do dne 20. dec. t. l. ne rešijo ali društvu ne povrnejo, nimajo nobene pravice do dobitkov, akoravno se bode katera njih srečk dne 26. dec. izžrebala. Izžrebanje se bode vršilo ob 3. uri popoldne v »Narodnem domu«. Dobitki se bodo izročevali že od 27. dec. naprej do 30. marca 1898 vsaki dan od 3. do 5. ure popoldne. Prvi štiri se oddajo tako po izžrebanju. Vsaki se mora s srečko vlečene številke izkazati ter si dobiček na svoje stroške odstraniti. Vseh 500 dobitkov bode že celih osem dnij prej v prodajalnici »Narodnega doma« na ogled postavljeno.

(Občni zbor Dij. kuhinje na Ptuju) se je dne 29. nov. vršil. Poročilo tajnikovemu in blagajnikovemu je sledila volitev novega odbora, ki si je zopet izvolil g. dr. Ploja predsednikom, g. prof. Majcena njegovim namestnikom in blagajnikom in g. mestnega kaplana Moravca Fr., tajnikom. V odboru pa so gg. beneficijati Alojzij Bratuša, prof. M. Cilensek, tajnik Gregorič, c. kr. notar Ožgan in tajnik Sedlaček. Kot namestnika sta bila izvoljena gg. mestni vikar Fr. Šalamon in minorit O. K. Belsak. — Novemu odborn želimo mnogo veselja in sreče, p. n. prijatelje učeče se mladine pa prosimo gmotne podpore.

(Katoliško-politično društvo za vranski okraj) priredi dne 5. decembra popoldne točno ob treh shod na Gomilskem v prostorih g. Hočevarja. V spored: 1. Deželni živinozdravnik g. Mart. Jelovšek govori o umni živinoreji; 2. Gosp. K. o potrebi kmečkega združevanja; 3. Predlogi. K obilnej udeležbi vabi vrle Savinjščane odbor.

(V Veržeju) se je ustanovilo slovensko gasilno društvo, ko je nemškutarsko po večletnem malovrednem delovanju propalo. Narodno društvo z ozirom na mnoge trdno vkoreninjene nemškutarje v našem trgu na noge spraviti, gotovo ni bilo lahko. Zatorej vsa čast in hvala za trud onim možem, ki se dela in nasprotovanja niso ustrašili in čast našega trga rešili!

Iz drugih krajev. (V Gradcu) so v torek pokopali delavca Retterja, ki je bil v soboto zvečer ustreljen, na mestne stroške. Včeraj pa je umrl 20-letni ključavničar Haas, rojen v Mariboru, ki je pri oni rabuki bil obstreljen v trebuh. Res, »kdor nevarnost ljubi, se v nevarnosti pogubi«.

(Banffy, dober sosed.) Baron Banffy, ogerski ministerski predsednik ki se te dni mudi na Dunaju zaradi delegacij, je zadnje dni minolega tedna 20 tisoč ogerskih delavcev poklical na Dunaj in morda še v druga naša mesta; naj delajo rabuko, da je moral Badeni odstopiti in da se bržčas začasno pogodba ne dožene. Torej naši Nemci z rogoviljenjem pomagajo prav za prav Ogrom.

(Čudno gorivo.) Ubožnejši Egipčani uporabljajo bajje mumije mačk in ibisov, katere so stari Egipčani tako oboževali, mesto drv. Teh mrtvih, že več tisoč let starih živalij je neki v Egiptu še neštevilno. — Indijanci britske Kolumbije pa uporabljajo za kurivo suhe ribe, katere seveda dobro goré, ker imajo v sebi veliko olja.

(Drag časnik.) Dawson City, mesto v zlati dolini Klondyke v Alaski, ima sedaj tudi že svoj tednik. Vsaka števila stane samo 21 gld. 30 kr. No, seveda nima v deželi zlata denar velike vrednosti.

(Posebno izvrstni šivalni stroji) so takozvani Wertheimovi, ki jih prodaja Louis Strauss na Dunaju IV. Več pove naznanilo.

(Priporočba.) Zavarovanje vseh vrst pri »Unio catholica«. Pošteni, delavni zastopniki na deželi se iščejo. Več pové radovoljno glavni zastop v Gradcu, Radetzkygasse št. 1.

Loterijne številke.

Gradec 27. novembra 1897:	4, 67, 39, 68, 84
Dunaj » » » » »	57, 77, 22, 59, 42

Svilnati damasti 65 kr.

do 14 gld. 65 kr. meter — kakor tudi črna, bela in barvana **Hennebergova svila** meter po 35 kr. do 14 gld. 65 kr. — gladka, rižasta, karirana, pisana, damasti itd. (okoli 240 različnih baž in 2000 razl, barv, obrazcev itd.) Poštne in carine prosto na dom. Vzorci obratno. Pošta v Švicu se plača po dvoje.

Tovarne za svilo **G. Henneberg** (c. in kr. dvor. lif.) Zürich.

Na prodaj

je lep velik, že podrt **oreh** v Wienergrabnu št. 35, Krčevina pri Mariboru.

Ivan Schindler, Wien III. Erdbergstrasse 12.

V najem

se da pri neki farni cerkvi v ormoškem okraju pol štacunarske hiše. Kraj in hiša sta posebno pripravna za pekarijo ali pa za trgovino z raznim blagom, koja obrt je že zdaj na hramu. Več pove uprav. 2-3

Službo obč. sluge

si želim z novim letom ali pozneje. Imam dobra spričevala in lahko par stotakov kavcije položim. — Jernej Knez, sluga v „Kaiser Franz Josef Spital-u“, St. Pölten, Niederösterreich.

Žganjarija

R. Wieserja v Hoči pri Mariboru.

Največa žganjarska zaloga na Štajarskem po čuda nizkih cenah.

Zdravilski konjak za boleznike in okrevalce, kemično razložen in spoznan za čisto vinsko prekapnino. 53

Razne

uradne pečate

najceneje priskrbi

Tiskarna sv. Cirila v Mariboru.

Zmanjševalna dražba

stavbe nove šole pri Sv. Joštu na Kozjaku se bode vršila na licu mesta, dne 9. grudna t. l. ob 11. uri predpoldne. Stavba je proračunjena na 4798 gld. 80 kr.; varščine je položiti 10%; stavbeni pogoji in načrt leži na ogled v sedanji šoli. 2-2

Kr. šol. svet Št. Joški na Kozjaku.

V vsakem vsaki fari in po potrebi v vsaki občini, nastavi se razumna, delavna in zanesljiva oseba kot 24

zaupni mož in posredovalec

z dobrim in trajnim postranskim zaslužkom od nekega, mnogo let obstoječega, avstrijskega podjetja prve vrste. Pismene ponudbe pod „V. u. G.“, Gradec, poste restante.

Ponujam

pod zanesljivo pošteno postrežbo popolnoma friško blago: kavo, kilo po gld. 1'20, 1'30, 1'40 itd. rosine, cebe, vamberle, rožice, orehe, lešnike, mandeljne, pinole, češple, fige, citronade in arancine, kakor tudi izvrstnega čaja, ruma, čokolade, olja in parno pšenično moko. Milan Hočevnar, Celje, glavni trg.

Jedino pravi Balsam

(Tinctura balsamica)

iz lekarne pri „angelju varhu“ in tovarne farmaceutičnih preparatov

A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatec-Slatini Preskušeni in potrjeni od zdravstvenih oblastev.

Najstareje, najpristnejše, najreelnejše in najceneje ljudsko

domače zdravilo, ki uteši prsne in plučne bolezni, želodčni krč itd. ter je vporabno notranje in zunanje. V znak pristnosti je zaprta vsaka steklenica s srebrno kapico, v katero je vtisnjena moja tvrdka Adolf Thierry, lekarna pri „angelju varhu“. Vsak balzam, ki ne nosi zgoraj stojiče zelene tiskane varstvene znamke, naj se odkloni kot čim cenejo tem nič vredneje ponaredbi. Pazi naj se toraj vedno natančno na zeleno varstveno znamko, kakor zgoraj! Ponarejalce in posnemovalce svojega jedino pravega balzama, kakor tudi prepucpe nič vrednih ponarejenih, občinstvo varajočih drugih balzamo, zasledujem najstrožje sodnijskim potom na podlagi zakona o varstvenih znakah. Kjer se ne nahaja zaloga mojega balzama, naj se naroči direktno in naslovi: Na angelja varha lekarno A. Thierry-ja v Pregradi pri Rogatec-Slatini. 12 malih ali 6 dvojnih steklenic stane franko vsake avstro-ogerske poštne postaje 4 krone, v Bosno in Hercegovino 12 malih ali 6 dvojnih steklenic 4 krone 60 vinarjev. Manj kot 12 majhnih ali 6 dvojnih steklenic se ne razpošilja. Razpošilja se samo proti predplačilu ali poštnemu povzetju.

Pazi naj se vedno natančno na zgorajšnje zeleno varstveno znamko, katero mora nositi v znak pristnosti vsaka steklenica. 20-30

Adolf Thierry, lekarnar v Pregradi pri Rogatec-Slatini.

18-22

Ivan Rebek

umetni in stavbeni ključar v Celji

Poljske ulice 14 (Feldgasse) v lastni hiši.

Priporoča se preč. duhovščini in slavn. občinstvu za vsa v njegovo stroko spadajoča dela pri stavbah hiš in drugih poslopij, osobito za cerkvena dela, katera se najlepše krasijo z lepim in umetnim ključavničarskim delom, kakor n. pr. kovane mreže za okna, različne okove za vrata, kovane predaltarske, nagrobne in vrtno ograje, različne svetilnike. Izdelujem železna vrata vseh slogov, različna štedilna ognjišča, katera imam tudi v zalogi.

Napeljujem vodovode in strelovode, hišne telegrafe in telefone. Prevzamem tudi vsa železna konstrukcijska dela, bodi si: strehe, stopnice, cvetličnjake itd. itd.

— Vse po najnižjih cenah. —

Načrti in proračuni brezplačno. — Za dobro delo jamčim.

Pravi trpotčev sok je jedino oni, kateri se pripravlja v lekarni k Zrinjskemu, H. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Trpotčev sok nepresežno deluje pri vseh prehlajenjih dušnih organov, ter je najboljšo sredstvo za prsni katar, kašelj, prsobol, hripavost in vratnobil. Tudi zastarani kašelj se s tem zdravilom v najkrajšem času da odpraviti; bolniki dobijo tek za jelo, lahko spijo in na ta način hitro okrevaajo. — Izmed mnogih zahval spominjam tukaj samo ono:

„Velecenjeni gospod lekarnik!

Posljite mi še tri steklenice Vašega izvrstno delajočega trpotčevega soka; potrebujem jih za svoje poznanke. Jaz sem od dveh steklenic od nesnosnega kašlja popolnoma ozdravel. Hvala vam. Priporočil bodem ta zdravilni sok vsem prsobolnim. S poštovanjem — Rudolf Ausim. Na Dunaji, 20. marca 1897.“

Pazi naj se torej, da je na vsaki steklenici varstvena znamka t. j. slika bana Nikole Zrinjskega, kajti samo oni je pravi trpotčev sok, kateri to varstveno znamko nosi. — Cena steklenici s točnim opisom je 75 kr. — Razpošilja se vsaki dan s pošto na vsa mesta in sicer proti predplačilu (priračunavši 20 kr. za zametek) ali pa po poštnem povzetju. — Ceniki raznovrstnih domačih preskušanih zdravil razpošiljajo se na zahtevo zastoj in poštine prosto. Lekarna k Zrinjskemu, H. Brodjovin, Zagreb, Zrinjski trg št. 20.

Zahvala in priporočilo.

Podpisani smo bili zavarovali svoja poslopja proti požaru pri banki „Slaviji“ v Pragi po njenem glavnem zastopniku Ivanu Likarju v Celji.

Ker smo pogoreli in je nam banka „Slavija“ po gospodu Likarju v Celji vso škodo tako hitro in pošteno izplačala, da smo s tem popolnoma zadovoljni, se ji za to lepo zahvalimo in jo vsakemu priporočamo.

Martin Verhovšek vulgo Jelovšek,
Terezija Štante vulgo Valentač,
oba posestnika v Pečovju pri Celju.

Franč Jošt vulgo Poznak,
posestnik na Frankolovem pri Vojniku.

Posestvo,

nahajajoče se v **Lozenah**, četrť ure od farne cerkve Sv. Marjete ob Pesnici, se zaradi starosti udovca-gospodarja prostovoljno proda. Poslopja so zidana, z opeko krita; nahaja se zraven tudi mali mlin z jednim tečajem, ter nova vinska preša. Posestvo meri približno 23 oralov, in sicer: 10 oralov travnikov, njive, pašnik, gozd in vinograd. Proda se ali posestvo samo, ali pa tudi vse skupaj z vso gospodarsko opravo.

Kdor želi kupiti, naj se blagovoli osebno, ali pisмено oglasiti pri posestniku 1-3

Matiji Kocmut, Sv. Marjeta ob Pesnici.

J. N. Peteršič, Ptuj,

nasproti velike vojašnice (Ungarthor-gasse št. 6) zraven pošte,

trgovina knjig, papirja, galanterijskega in norimberskega blaga, pisalnega in risalnega orodja priporoča p. n. pisarnam, čast. duhovščini, g. učiteljem, slav. občinam, slav. krajn. šol. svetom, slav. društvom, kakor vsem gg. trgovcem in slav. občinstvu svojo novo veliko zalogo vsakovrstnega papirja za pisarne, pisma, risanje in zavijanje, raznovrstno barvanega svilnatega papirja (za cvetlice), za vezanje knjig itd.

Zalogo raznih sedaj novo upe-ljanih pisank in risank, dobrih svinč-nikov, kakor angleških peres.

Nadalje priporočam zavitke za pisma raznih velikosti in barv, per-esnike, črnilo, tablice, črtalnike, ra-dirke, krede, gobice, pušice in skatlje za peresnike, torbice, knjižice za be-ležke, trgovske knjige, pečatni vosek itd. po najnižjih cenah.

Posebno lep izbir papirja in za-vitkov v mapah in elegantnih škat-ljah (kasetah).

Najbolje strune za citre, gosli, kitare in tamburice. Velik izbir tint-nikov, albumov in okvirov za foto-grafije, spominice, žepne nože, moš-njice za denar, vsakovrstne pipe, izprehodne palice in vseh drugih v galanterijo spadajočih predmetov.

Nadejate se, da me bode slav. občinstvo v mojem novem povzetju vsestransko podpiralo, beleži z ve-le-spoštovanjem
Gornji.

Izdajatelj in založnik kat. tisk. društvo.

Najnovejši stroji za pripravo poklaje:

Slamoreznice, krompir- in reporez-nice, drobilni in stiskalni stroji, so-panni stroj živinske poklaje, preno-silne peč s štedilnim kotlom,

kateri slednji je pološčen, ali ne, vravnan tako, da stoji, ali se prevaža, da se kuha ali pari v njem živinska poklaja, krompir; služi še drugim gospodarskim in do-maćim potrebam itd.

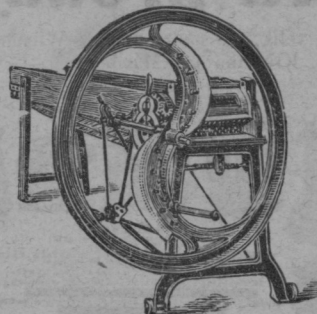
Nadalje: **Stroji za lušenje turšice, čistil-nice za žito (vetrnice), žitni trijeri (žitočistilniki), stiskalnice za seno in slamo**, ki se gonijo z roko, stojijo, ali se lahko prevažajo. Vse imenovane stroje izdeluje in prodaja z jamstvom, da so najboljše, najtrpežnije izdelani,

PH. MAYFARTH in drug,

c. kr. izjemno priv. tovarna gospodarskih strojev, livarna in fužine s parom
Na Dunaju, II. Taborstrasse št. 76.

Odlikovan z več kot 390 zlatimi, srebrnimi in bronastimi kolajnami.

Ilustrovani katalogi in priznanilna pisma gratis. — Zastopniki in prekupci se iščejo.

Razglas.

V šolskem letu 1897/98 se razpišejo štiri štipendije v znesku po 300 gld. na leto za medicince s štajarsko domovinsko pravico. Prošnje s krstnim listom, domovnico, spričevalom dogotovljenih študij lin reverzom se naj pošljejo do **15. grudnia** t. l. deželnemu odboru.

Natančneje o tem se bere v 47. štev. „Slov. Gosp.“

V Gradcu, dne 12. novembra 1897.
1-2 **Štaj. dež. odbor.**

Zobozdravniško naznanilo.

Dr. J. Riebl

ordinira vsak dan za **zobobolne** v lastni hiši: **vrtna ulica** (Garten-gasse) **št. 9 v Celji.**

Plombira in ustavlja umetne zobe in zobovje z zlatom itd., tudi brez potrebe izjemanja, ne ovira žvečenja, ne govorenja, garantuje za najpopolnejšo izvršitev, enako najboljšim dunajskim delom. Izdira zobe brez bolečin v plinovi veselni narkozi, pa odstrani zobne bolečine tudi brez izdiranja. 11-12

Nova usnjarska obrt v Framu

prevzame vsa v **usnjarstvo** spadajoča dela ter zagotavlja najboljše izdelovanje v naj-večjo zadovoljnost. 1-4

V najem želim vzeti hišo za trgovino v primer-nem kraju. Ponudbe naj se pošljejo uprav-ništvu „Slov. Gospodarja“. 2-2

30 dni čas poskušnje.

5-letno pisмено jamstvo.

WERTHEIMOV
šivalni stroji.

Jako izv. čisto tiho šivajoč stroj za obitelji in za obrt.

Visok stroj za obitelji. gld. 35.50.

Vsak stroj, ki se v času po-skušnje dobro ne obnese, vza-mem na lastne stroške brez zadržka nazaj.

Agentov ni, zato prodajam za polovico na-vadne cene naj-boljšo robo. Zahtevajte ce-nike in obrazce šiva.

Posiljam na vse kraje cesarstva. — Zabaj zastoj,

Razpošiljatelj šivalnih strojev 1-4

Louis Strauss,

zalagatelj društva c. kr. državnih in že-lezniških uradnikov in učitelj. semenišča. Dunaj IV. Margarethenstr. 12. dn.

Poslani mi Wertheimovi šivalni stroj **B** je danes poskusila tukajšnja učiteljica ročnih del in ga prav pohvalila. Res, ti stroji so ceni, pa vendar izvrstni.

V Werlsbergu (Česko).

Janez Kämpf, šolski vodja.

Potrebno za hišo in pisarno.

V tiskarni sv. Cirila v Mariboru je ravnokar izšel in se dobi

Slovenski koledar 1898.

za na steno.

Cena 12 kr., po pošti 2 kr. več.

Tiskan v treh barvah!

Odgov. urednik B. Ferk.

Tisk tiskarne sv. Cirila.